

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Odpri
roke . . .
odpri
srce,

LETNIK IX. VOLUME IX.

TORONTO, 1 OKTOBER 1958

STEVILKA 10. — NUMBER 10.

Slovenska država — naša pravica

"Svobodna, suverena slovenska država! Kako lepa, kako plemenita ideja! Kdo je ne bi zagrabil z vsem srcem? Toda pomislite, Slovencev nas je tako malo in od vseh strani smo obdani z neprijatelji. . . Kakor je ta ideja naravnost očarljiva, vendar ni dovolj realna, saj nas bodo vendar stisnili, če se ne bomo naslonili na močnejšo slovensko skupnost. Ali ni bolj realna jugoslovanska federacija. . ." Tako nekako mi je pred nedavnim govoril neki slovenski rojak.

Ali res ni žalostno, da se po tolikih žalostnih in trpkih izkušnjah še nekateri Slovenci niso dokopali do spoznanja, da je tudi takozvana "federacija" le vaba za kaline? Občutek, da sami ne zmoremo ničesar, da smo "premajhni in preslabi", da nujno potrebujemo nekoga, ki nas bo politično zastopal in branil na zunanji, se drži nekaterih kot klop kože. Razumljivo! Sad vzgoje od ljudske šole dalje, kjer so nam posode le vtepali "jugoslovenko bratstvo", opeva li "junaštvo" kraljeviča Marka, "tragedije" Kosovega polja in povečujevali diktatorske osebnosti Beograda! Le priznajmo, vsa vzgoja od ljudske šole dalje, pa tudi naša prosvetna delavnost ni bila dovolj odločno slovenska. Slovenska ne površnju, plitva in premalo psihološko doteta, v globini pa ni bilo dovolj idejne podlage. Kričava večkrat na zunanji, v dejanjih pa vodena. Niso nas učili samostojno misliti, o slovenski zgodovini premalo govora, kaj šele, da bi naše prosvetne in vzgojne ustanove dale prvenstvo slovenstvu in skušale vzgojiti narodno odporen in zaveden slovenski rod.

To nam je bilo potrebno tako nujno kot je potreben berač kruha. Toda Beograd, ki je bila centrala vsega, tudi osnovne vzgoje, ni maral zavednih Slovencev. In Slovenci sami — preveč smo povdarjali jugoslovenstvo, premalo pa to, kar smo od pamtveka: Slovenci. Ivan Cankar je velikokrat bičal hlapčevstvo. Lahko ga je, saj je videl, kam vodi gostilniško narodnjakarstvo in plehko naprednjaštvo, ki je bilo vedno

40. obletnica

SPOMIN NA 29. OKTOBER 1918., KO SO SE PRETRGALE
STOLETNE VERIGE NEMŠKEGA SUZENSTVA IN KO SMO
BILI VSAJ ZA KRATEK ČAS ZDRUŽENI VSI SLOVENCI.
RAZEN ONIH V SLOVENSKEI KRAJINI, V LASTNI DRŽAVI Z
LASTNO VLADO, NAM BODI VEDNO PRED OČMI KOT ČIL.
KI SI GA MORA SLOVENSKI NAROD V VSEJ POLNOSTI
IZVOLEVATI!
ZEDINJENJE VSEH SLOVENCEV V LASTNI DRŽAVI!

Mesec oktober mesec dobrodelnosti

Nabirali raznih dobrodelnih ustanov so ugotovili, da ljudje raje dajo ali obljubijo za dobrodelne namene enkrat kot da je vsak dan kdo na vratih s prošnjo za prispevek kakih dobrodelnih ustanov. Zato so organizirali veliko nabiralno akcijo vsako leto v oktobru.

Lansko leto so Kanadčani prispevali za to akcijo 25.504.451\$, ki so bili razdeljeni med 1.343 dobrodelnih ustanov.

Romarji iz Jugoslavije v Lourdesu

Radio N.C. poroča, da je prispele v Lourdes 110 romarjev iz Jugoslavije pod vodstvom nadškofa Aleksandra Tokića iz Bara.

naprodaj. Hlape! Če smo odkriti, moramo priznati, zgodovina bo o tem pisala, da smo bili Slovenci, to se pravi slovenski politiki predvsem le v časih diktature, v dobach, ko SLS ni bila soudeležena pri vladi, ko smo imeli enega, ali celo dva ministra v beograjski vladi, pa je postalo kar nekam čudno tiho o slovenski avtonomiji. Vse drugo je bilo naenkrat bolj važno, samo o tem, kako naj bi Slovenec sam upravljal slovensko deželo, se je malo pisalo in skoro ni govorilo, samo da se ne bi zamerili — Srbom in jih spravili v slabo voljo. Slovenska politika je bila napram Beogradu čudno hlapčevska, nedoseledna in prav nič borbeno slovenska!

Toda to spada v zgodovino! Potrebno pa je, da si o tem od časa do časa osvežimo spomin. Tu

SREDNJE SOLE V ALBERTI BODO POUČEVALE . . .

Prosvetni minister Anders Aalborg je sporočil, da bodo nudile srednje šole v Alberti prihodnje leto tudi pouk ukrajinščine. Od stališča univerz bo odvisno, ali bo pouk del učnega načrta ali pa samo kot neobvezni predmet.

TORONTSKE JAVNE KNIŽNICE V L. 1957.

Lansko leto so imele javne knjižnice v Torontu 204.404 odraslih izposojevalcev in 82.352 otrok. Odrasli so si izposodili 2.430.981 knjig, otroci pa 1.915.200 knjig. K temu je treba dodati še številke za East York (odrasli 112.190 knjig, otroci 235.987) in Forest Hill (39.169).
Torontočani so si izposodili tudi 16.470 gramofonskih plošč, in 123.460 slik.

Rektor univerze v Jeni pobegnil

Ko je snat univerze v Jeni 18. avgusta sklenil — pod pritiskom seveda — da bodo spremenili skoraj 400 letno vseučilišče v socialistično ustanovo, je bilo za rektorja dr. Haemela to preveč in je pobegnil na Zapad.

SIGNAL ZA IZBOLJŠANJE GOSPODARSKEGA POLOŽAJA?

Mnogi gospodarstveniki in politiki upajo, da je podpis triletne pogodbe Walterja Reutherja s Fordom začetek novega gospodarskega podviga v ZDA, ki se bo seveda pokazal tudi v Kanadi.

imeni skupne države in ne v imenu Slovencev. Kdo bo potem kaj vedel o Slovenceh? Zopet ne bomo pomenili prav nič.

Slovenska država, svobodna in suverena, z vsemi atributi državnosti, to je naša naravna pravica! Nič nemogočega ne zahtevamo, ne oznanjamo ničesar novega, ampak le to zahtevamo, do česar imamo po naravnem pravu pravico. Zahtevamo to, kar imajo že drugi manj kulturni in manj gospodarsko in politično zmogni narodi! Zahtevamo samo to, zakar se borijo še danes nekateri narodi, ki to naravno zahtevo podprepljujejo s krvjo. Slovenija ne sme biti več kolonija Beograda.

Slovenska narodna država, suverena in enokrajna z drugimi sosednjimi državami je naš cilj!

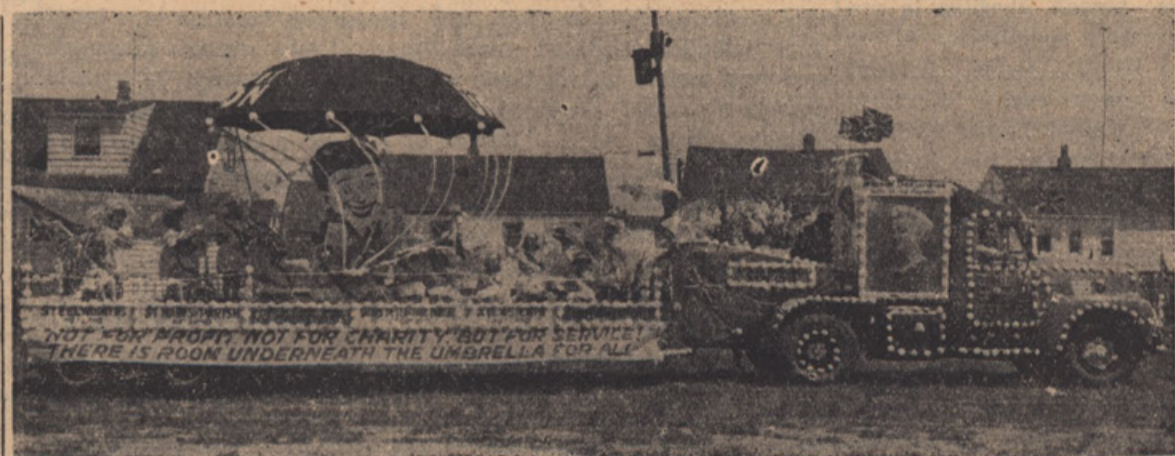
Slovenija na svetovne zemljevidel! To je cilj slovenskega državnega gibanja. Vse drugo mora biti temu cilju podrejeno! V kake gospodarske in politične zveze bo šla Slovenija kot suverena država, o tem pa naj ima narod besedo! Za ta cilj moramo delati, žrtvovati in na ta cilj vedno misliti z razumevajočim, na velike osebnostne žrtve pripravljenim srcem. Ne samo misliti v trenutku hipnega navdušenja, ampak vedno, znova in znova. Slovenska država ideja mora postati del nas samih.

Mislimo pa tudi na to, kako naj slovenska država gospodarsko, kulturno, politično in socialno na znotraj izgleda. Naj bi postala prijeten dom Slovencev, ki bodo živeli doma in privlačna sila za one, ki so zunaj njenih meja.

Mirko Geratič

ŠAHOVSKA ZVEZDA ZDA

Pred kratkim se⁸ je vrnil s šahovskega turnirja v Jugoslaviji 15 letni dijak iz Brooklyna, ki si je na turnirju priboril naslov mednarodnega velikega mojstra. Amerikanci upajo, da bo Bobby Fisher sčasoma pridobil za ZDA naslov svetovnega šahovskega prvaka, ki se ga imeli v zadnjih 31 letih (z izjemo treh let) v zakupu Rusi.

16. oktobra slavi zapadni svet "Mednarodni dan kreditnih zvez" kot zahvalni dan za vse dobrote, ki jih prejema člani od poslovanja teh ustanov, katerih geslo je:

"Ne dobiček, ne dobrodelnost, ampak služba". Ta dan je poseben, čen tudi spominu ustanoviteljev kreditnih zvez—

Simbol kreditnih zvez je "mali mož pod dežnikom". Ko se letos v Wellandju, Ontario, slavili stoletnico mesta, je bil med drugimi avti v sprevodu tudi "mali mož".

Bolniško zavarovanja

Državno zavarovanje za stroške bolnišnice v Kanadi je stopilo v veljavo 1. julija. Ker je zavarovanje vezano na sodelovanje provinc, služi zankrat samo prebivalcem Britske Kolumbije, Alberta, Saskatchewan, Manitobe in Nove Fundlandije. Z novim letom se bodo temu zavarovanju pridružile še provinc Ontario, Nova Škotska in Novi Brunswick. Koncem leta 1959 pričakujejo, da bo vsakemu Kanadčanu omogočen pristop k temu zavarovanju.

Zavarovanje nudi plačilo stroškov za osnovno oskrbo v bolnišnici. Od zasebnih zavarovanj, ki so bila v veljavi doslej, se razlikuje predvsem, da ne pozna čakalnih dob, z izjemo treh mesecev po prijavi, kdor zamudi prvo prijavo, da nima nobenih omejitev na dobo oskrbe v bolnišnici, dokler je zdravnik mnenja, da je potrebna, ter da velja tudi za primere, ki so jih zasebne zavarovalnice izključevale kot tuberkulozo in pdb.

Stroške krijejo delno federalna vlada, delno provincialna vlada, ki imenuje poseben organ za izvajanje tega zavarovanja, ter zavarovavec s premijo. Približno plača vsak eno tretjino.

V Avstriji se hajdejo tudi trezne glave

Na Dunaju so imeli veliko mednarodno pevsko prireditev, pri kateri je sodelovalo mnogo narodov, med njimi tudi pevski zbor Indijancev iz Amerike. Dunajska "Furche", ki smo jo že večkrat navajali, je objavila pohvalno oceno prireditve. Nekaj številk pozneje pa je objavila v zvezi s to prireditvijo naslednje pismo, ki ga navajamo v prevodu: "Povabilo inozemskih pevskih društev je pomemben napredek, ki ga je tudi treba pozdraviti. Če pa prireditelji sežejo celo izven Evrope in povabijo neko indijansko pevsko društvo, bi pač ne smeli prezreti povabila na primer kake-mu pevskemu društvu koroških Slovencev, ki so že pogosto dokazali da spadajo med dobre izvajalce narodne pesmi in imajo tudi reprezentativne pevske zборе. Ali ne zveni mučno, ako človek bere v tedniku te manjšine, da jim je pri neki podobni prireditvi, ki je pred časom bila v Celoveu bila odredena možnost sodelovanja pri petju kljub temu da so se bili zato ponudili in da je sedaj vabilo tudi izostal? Ali ne govorimo v prazno o zedinjeni Evropi? Govorimo je pot do zedinjene Evrope še dolga vendar nam je v takih primevih v otipljivi bližini. Želeti je da bi tudi tukaj popolnoma prodrli prvoboritelski duh Nemca Herderja!

S.K. učitelj na Koroškem

ZA MOČNO EVROPO

Po prvem sestanku med kancijerjem dr. Konradom Adenauerjem in generalom Charlesom de Gaulleom sta oba izjavila, da je sovražnost med Nemci in Francozi pokopana enkrat za vselej in da bosta oba naroda delala za utrditev Evrope.

Kitajski ambasador odpoklican

Nekdanja velika prijateljica komunistične Jugoslavije — Rdeča Kitajska je odpoklicala svojega ambasadorja iz Beograda.

Nova univerza v Torontu

Upokojeni letalski maršal W. A. Curtis, predsednik komisije devetih članov, je objavil načrt, da bo naslednje leto začela poslovati v Torontu nova univerza "York University College". Kot uvod v polno poslovanje bo nudila že letošnjo zimo večerne tečaje za odrasle. Z novo univerzo bo imela Kanada 28 univerz (CS 383-4).

Sherman Adams odstopil

Šef pomočnikov predsednika Eisenhoweria se je vdal pritisku in je podal ostavko na svoje mesto, ker je sprejemal darila od osebnega prijatelja industrijca Bernarda Goldfinea.

Revolucija v mornarici

Mornarica ZDA je pred kratkim objavila, da ji je uspelo izdelati ladijski vijak, ki bo omogočil mnogo hitrejšo vožnjo po morju. Namesto sedaj običajnih treh rezil bo vijak v resnici vijak in bo mogel izrabiti energijo, ki jo povzročajo praznina okrog rezil in ki sedaj ovira ladjo pri premikanju naprej. Ladja bo potrebovala tudi neke vrste krila, ki bodo dvignila ladjo bolj na površino, kadar bo plula s povečano hitrostjo. Inženirji računajo, da bo nova iznajdba omogočila parnikom pot preko Atlantika v dveh dneh.

VABILO NA PREDNAROČILO

V KRATKEM BO IZŠLA V TORONTU KNJIGA
V ANGLEŠINI
"This is Slovenia"

ki bo skušala prikazati velikemu svetu slovenski narod v slikah in v kratkih orisih zemlje, gospodarstva, zgodovine in kulture v ožjem pomenu besede.

Knjiga bo vsebovala tudi izjave ne-Slovencev o naši zemlji in našem narodu.

Kljub velikemu obsegu (ca. 250 strani, format 10 $\frac{1}{2}$ " x 7 $\frac{1}{2}$ " in velikemu številu slik (ca. 150) bo cena knjige minimalna, da bo omogočila ne samo vsem Slovencev, da jo kupijo zase, ampak tudi, da jo bodo kupili za svetovne knjižnice in osebe, ki imajo vpliv na javno življenje Zapada.

Knjiga bo zelo primerno božično darilo. Ker je treba knjigo v tiskarni plačati, bodo plačana prednaročila olajšala finančno breme založnikov. Če naročite knjigo za druge osebe, jo bodo sprejeli neposredno od založbe z posebnim tiskanim posvetilom, ki bo vsebovalo Vaše ime.

Cena knjige bo: broširani izvodi po \$3. — v polplatno vezani izvodi po \$4. — IZPOLNITE NAROČILO TAKOJ IN PRILOŽITE ČEK ALI DENARNO NAKAZNICO.

Če kdo ne ve, komu bi knjigo poslal, bodo založniki imeli na razpolago seznam knjižnic in vodilnih oseb političnega življenja, ki knjige še niso prejeli, pa bi bilo v našem narodnem interesu, da zvedo za naš obstoj.

Naročila brez denarja bodo poslana C.O.D.

ODREŽI NAROČILNICA

Slovenski kulturni krožek
1 Walker Rd.,
Willowdale, Ont.,
CANADA

Podpisani _____ (ime)

(naslov:—)

naročam _____ izvodov knjige THIS IS SLOVENIA po \$3.00
_____ izvodov knjige THIS IS SLOVENIA po \$4.00
Prilagam \$ _____ v čeku, nakaznici

(podpis)

Posljite knjige na sledeče naslove:

_____ izvod na moj naslov
ostale na naslednje naslove:

IME: _____ NASLOV: _____

IME: _____ NASLOV: _____

IME: _____ NASLOV: _____

SPOŠTOVANI GOSPOD UREDNIKI!

Taborišče Asten pri Linzu, 4. IX. 1958

Slovenci v Astenu smo Vam srčno hvaležni za Vaše pošljike tiskovin in revij, in v imenu vseh ki dobijo v roke to branje, se Vam kot dušni pastir najlepše zahvalim s ponovno prošnjo da nas ne pozabite v bodoče in nam še kaj pošljete.

Ravno danes se spet novi begunci selijo iz Ebelsberga in Ennsa v Asten, in tako imamo spet okrog 300 naših ljudi več tu v Astenu. Dela dovolj za duhovnika, toda ti begunci so večkrat brez dela, čakajo pa silno težko, nepotrepljivo, na oni dan ko se bodo lahko izselili iz Avstrije. Kam? Neječ v Avstralijo in Kanada, pa tudi v druge dežele, a treba je časa predno se uredijo vsi njihovi papirji! Medtem so pa ljudje tukaj potrebni lepega branja, slovenskih knjig nam zelo primankuje in kar dobivamo čpsovisov, vse se takoj porazgubi. Zato Vam bomo vsi zelo hvaležni, če bi v Vašem listu sporočili našo željo. Vašim čitateljem, naj ne zmečejo v smeti slovenske časopise in revije, ampak naj jih nam v Astenu pošljejo. Zrtev z njihove strani bo seveda poštnina, toda za te revne rojake upam da ta žrtev ne bo prevelika, tistih nekaj centov ki jih bodo darovali za poštnino.

Bog naj blagoslovi Vaše prizadevanje da nudite svojim bralcem vedno lepeje in podučnega branja — najlepše Vas pozdravljamo Slovenci v taborišču Asten pri Linzu v Avstriji, v imenu vseh.

Dr. Ferdinand Kolednik
Lagerseelsorger
Asten bei Linz
Austria

PRIPOROČAM GORNJO PROŠNJO!

+ Gregorij Rozman

BRANKO PISTIVSEK

LIBANON V OSPREDJU MEDNARODNIH DOGODKOV

Nenadni prevrat v Iraku in temu sledeče izkancje ameriške vojske v Libanonu je pritegnilo pozornost vsega sveta na majhno državo Libanon, ležečo na vzhodni obali Sredozemskega morja. Da bi lažje sledili poteku svetovnih dogodkov in vsaj površno poznali izhodišča in razvoj nevarnih zapletljajev, ki so skoraj izzvali tretjo svetovno vojno, sem za čitatele "Slovenske Države" napisal kratek zgodovinski obris Libanona, brez katerega ni mogoče razumeti današnjih trendov na vzhodu. Slovenska javnost, kateri so arabska nacionalistična gibanja docela nepoznana, bo s presenečenjem ugotovila, da so tudi maloštevilni narodi zmogni uresničiti svoje najplemenitejše želje v kolikor jih vodi pri tem neutešljiva in neuklonljiva volja po narodni neodvisnosti in ako zastopajo interese celokupnega naroda odlični voditelji, kateri smatrajo državno neodvisnost svojega lastnega naroda za primarno dolžnost svojih prizadevanj ter se ne zadovoljujejo z hlapčevsko podrejenostjo tujemu, pa četudi sorodnemu narodu. Postanek arabskih držav in še posebej Libanona pa je zgovoren dokaz, da nobeden, kulturno še tako visoko stoječ narod ne more doseči svoje popolne neodvisnosti, če se boji preplašen zaradi svoje majhnosti vzeti lastno usodo v svoje roke.

Današnji Libanon je v zemljepisnem obziru sestavni del Sirije, katere se pod tem imenom omenja že v svetem pismu Starega Zákona. Sirija se razprostira na vzhodnem bregu Sredozemskega morja ter meji na severu na Turčijo, na vzhodu na Irak ali nekdanjo starožitno Mezopotamijo (mezopotamija-Medrečje), a na jugu na Galilejo domovino Jezusove mladosti. Sirijo preprežajo dve vzporedni potokajoči gorski verige: Libanon, na čigar pobočjih živijo krščanski Maroniti, in Antilibanon, kjer žive svobodoljubni mohamedanski Druziti. Kotlina med obojnim pogorjem katere središče je starožitno mesto Baalbek se naziva danes Bekaja. Nekdaj so to rodovitno kotlino, katero zapira najgu gorovje Hermon nazivali "votlo Sirijo" (Celesirijo).

Ime Libanon kot splošen naziv ozemlja ležečega med antilibanonskim pogorjem in sredozemskim morjem, se je udomačilo šele pod francosko upravo po prvi svetovni vojni, ki je svoje mandatno ozemlje razdelila na 4 upravne enote, od katerih se je ena imenovala Veliki Libanon. Kot državno pravni pojem pa se pojavi to ime šele z proglasitvijo libanonske neodvisnosti med drugo svetovno vojno. Današnja republika Libanon meri 10.400 km ter šteje 1.500.000 prebivalcev, ter je torej po površini za polovico manjša od tkzv. "ljudske republike Slovenije." Prebivalstvo Libanona je v narodnostnem kot v verskem oziru resnična babilonska mešanica, kajti poleg Arabcev, Armencev, Čerkezov, Grkov, Kurdov in Turkov imamo tu še Bosance kateri so se po avstroogrski aneksiji Bosne in Hercegovine izselili iz Bosne leta 1908 v daljni Libanon, kjer živijo raztreseni v mestih južno od prestolice Beirut.

Posebnost libanonskih razmer je dualizem Arabcev, pri katerih je verska pripadnost pomembnejša, nego narodnostna. Tako imamo med Arabci krščanske Maronite (ime po opatu Maronu), mohamedanske Druzite (ime po ustanovitelju družitske sekte Mohamedu ibn Darasiju ali Druziju) in Alavite (šiitska sekta, ki se je najbolj oddaljila od Mohamedovega nauka). Alaviti živijo v pogorju Sir vzdolž severovzhodne libanonskosirske meje, Druziti v Tripolisu, Bekaji in na skrajnem jugu Libanona, a Maroniti zavzemajo osrednji prostor med oboima skupinama; Maroniti, Druziti in Alaviti dobivajo postopoma narodnostni pomen in značaj, do čim je vsearabska ideja nekaka nadnarodna vez, ki družijo vse te različne veroizpovedi v harmonično celeso. Iz gornjih vrstic je razvidno, da doživlja rabski svet danes isto razvonjo stopnjo, kot smo jo doživeli mi že ob zori naše narodne zgodovine, ko smo izšli iz prvotne slovanske skupnosti kot samostojni slovenski, hrvaški, rbski, poljski, češki narod itd. Da so odbržali Alaviti in Druziti tudi še do danes fevdalni družbeni ustroj bodi le mimogrede omenjeno.

Za Maroniti, katerih je okoli 400.000 so najmočnejša narodnostna krščanska skupina z Rimom zedinjeni Armeni (100.000) dočim se ostali kristjani (200.000) delijo na razkolne Armence, Jakobite, Melkite in pravoslavne. Uradni jezik je sirskoarabski dialekt, ki ima poleg starosirskega besed tuje precej turških izposojenk. Evropejci se v Libanonu in Siriji najlažje sporazume v francoščini, ki je eden izmed najbolj razširjenih zahodnih jezikov na bližnjem vzhodu. Prestolnica Libanona je Beirut, krasno mesto s 400 tisoč prebivalci. Druga največja mesta so še Tripoli (120.000 preb.), Saïda (45.000 preb.), Baalbek (18.000 preb.) in Alep (10.000 preb.). V gospodarskem oziru je Libanon važen predvsem zaradi tega, ker je izhodišče dveh petrolejskih napeljav, od katerih vodi ena iz Iraka (od Kirkuka do Tripolija) a druga iz Saudove Arabije v Saïdo (tkzv. Tapline od Katifa do Saïde). Posebno Saïda ima velike petrolejske čistilnice ter bogate zaloge čistega petroleja. Državna zastava je rdeča v vodoravni legi k navpičnemu drogu z zeleno cipreso v sredini. Valuta se naziva libanonska Lira ter je ena izmed najstabilnejših valut na vsem bližnjem vzhodu. Po svoji kupni moči prav nič ne zaostaja za zahodnonemško marko.

Pestrobarnosti dežele odgovarja tudi zelo razgibana zgodovinska preteklost. Prvi zgodovinski prebivalci so bili Aramejci in Fenicanci. Slednji so kot podjetni trgovci ustanovili celo vrsto evrotočnih trgovskih mest ob obali sredozemskega morja, od katerih so najbolj slovela Berytos (Beirut) Sidon (Saïda), Tyrus (Sur) in Tripolis (Tripoli). Bogastvo in razkošje je privlačilo tuje zavojevalce, tako, da je bila dežela skoraj neprestano v tujih rokah. Njeni zapovrstni gospodarji so bili skoraj vsi zgodovinski staro-

žitni narodi Hetitičji, Egipčani, Babilonci, Asirci, Perzijci, Selevkidi, Ptolemaidi Grki in Rimljani. Ko se je za rimske nadvlade v sosednji Judeji razvil krščanstvo, je tudi za Sirijo nastopilo novo obdobje, ki je vtisnilo deželi tisti neizbrisni pečat, ki še danes loči Sirijo od ostalih arabskih dežel. Krščanstvo, katerega so v lastni domovini tako strastno preganjali šovinistični farizeji je našlo mnogo ugodnejša tla v Siriji, ki je prežeta z grško kulturo bila strpnješa napram novemu verskemu in družbenemu pokretu. V dobrih 100 letih so imeli kristjani tu že toliko pristašev, da so jih pričeli rimski cesarji, ki so se sami smatrali za bogove, proglašati za najnevarnejše sovražnike rimskega imperija in jih skušali z strahovitim preganjanjem iztreti. Po brezuspešnih poizkusih cesarjev Septimija Severa, Decija, Avrelijana in Dioklecijana je krščanstvo ostalo zmagovalce in že cesar Konstantin je leta 313 izdal tolerančni edikt, ki je priznal krščanstvu enakopravnost z drugimi verami v rimskem cesarstvu. Ze par desetletij pozneje dne 24. 3. 391 je bilo krščanstvo proglašeno za državno veroizpoved vseh rimskih podani-

kov. Nič manj nevarno kot preganjanje rimskih cesarjev, se je za krščanstvo izkazalo širjenje raznih, zmot, predvsem arijanizma, nestorijanizma in monofizitizma, ki je zasekalo globok prepad med vzhodno in zahodno cerkvijo. Nestorijanci kateri so učili, da je Marija mati Jezusova samo kot človeka in ne kot Boga, so se ohranili do današnjih dni v Libanonu, kjer imajo v Beirutu celo svojega patrijarha. Nestorijci protivnik Evtihij pa je učil, da ima Kristus samo eno naravo in njegov nauk imenovan monofizitizem so prevzeli kristjani na vzhodu t.j.v Egiptu, Siriji in Mali Aziji. Še danes se priznavajo številni verniki na vzhodu t.j.v Turčiji, Siriji, Libanonu in celo na malabarski obali k temu nauku. Ko je kalcedonski cerkveni zbor leta 451 obsodil monofizitizem, je del sirskega monofizitov, ki so zbirali okrog svojega voditelja opata Marona priznal sklepe tega zbora kot edino veljavne in se tako ločil od ostalih monofizitov. To skupino vernikov, katerim je načeloval svetniški opat Maron so pričeli nazivati Maronite, da bi jih tako lažje ločili od drugih vernikov, si so se imenovali melkiti in jakobiti.

Opat Maron je bil sodobnik in iskren prijatelj cerkvenega učnika sv. Ivana Zlatousta (Chrysostomus) ter je v mestu Cyrhos pričel zbirati okrog sebe sirske in grške učence. Ves maronitski narod ga časti kot svetnika ter je kot tašen priznan tudi od rimske cerkve (Benedikt XIV 1753, god sv. Marona 14. 2) Opat Maron je umrl pred letom 423. Po njegovi smrti so njegovi učenci ustanovili v Apameji ob reki Orontes samostan sv. Marona, ki je kmalu postal najpomembnejši samostan v vsej Siriji ter resnična trdnjava pravovernosti v monofizitskem okolju.

Vsled naraščajočega sovraštva jakobitov so bili kmalu prisiljeni zapustiti svoj samostan v Apameji, ter se preselili v težko dostopno kotlino reke Kadise (=Sveta reka) v gorah Libanona, kjer so živeli najprej kot puščavniki, dokler si niso pozidali novih samostanov. Najznamenitejši samostan v tej kotlini je Kanoubin (grško Koinobion-samostan), ki ga je pozidal že Teodorik Veliki v 4. stoletju, a je bil pozneje zaradi verskih sporov opušen, dokler ga niso prevzeli učenci sv. Marona. V tem samostanu, ki je posvečen Materi Božji se nahajajo grobovi 18 maronitskih patrijarhov, cerkev samo krasijo stare bizantinske zreske iz 14. stoletja. Naraščajoče število redovnikov in vernikov je nujno klicalo po ustanovitvi samostojnega maro-

nitskega episkopata in že leta 630 se v cerkvenih listinah omenja prviokrat maronitski patrijarh. V obdobju vdorov arabskih narodov v Sirijo so morali Maroni marsikaj prestat, vendar niso bili v težko dostopnih gorah tako kruto preganjani, kot kristjani v obmorskih mestih. Ko je mohamedansko divjanje izzvalo križarske vojne, so bili Maroniti prvi, ki so nudili križarjem izdatno in dragoceno pomoč. Ot so bili po dolgih stoletjih prvi dejanski stiki z zapadom. Kmalu po ustanovitvi jeruzalemskega kraljestva in tripoliške grofije so si Maroniti toliko opomogli, da so smeli neovirano stopiti v stik s Sveto Stolicco, nakar je maronitski patrijarh že leta 1181 oklical tudi formalno zedinjenje Maronitov z Rimom. To zedinjenje traja z malimi presledki vse do danes. Pozneje t.j. leta 1445 so se zedinili z Rimom tudi tisti Maroniti, ki so živeli kot krščanska manjšina na otoku Cipru, kjer jih najdemo še danes.

Po propasti jeruzalemskega kraljestva in izgonu križarjev iz svetih krajev so zavladali nad Egiptom, Palestino in Sirijo Mameluki. Za kolikortoliko tolerantne nadvlade mameluškii sultanov se je avtohtono prebivalstvo teh dežel dokončno pomešalo z svežim arabskim dotokom in prevzelo od te nove ljudske plasti tudi jezik in kulturo. Ko so leta 1517 Turki osvojili sultanat Mamelukov z svemi njegovimi deželami in se je zahodni svet z obkroževalno politikco Osmanov počutil močno ogroženega, je Sveta Stolica pojačala svoje vezi z Maroniti s tem, da je stalno pošiljala na Libanon najprej frančiškane (o. Grifon, o. Suziano) a pozneje tudi jezuite, kateri so pod vodstvom o. Elina in o. Dandinija zadobili tolikšen vpliv da so na deželnih sinodah leti 1580, 1596 in 1598 celo skušali vsiliti Maronitom latinski obrednik z latinskimi obredniki in latinizacijo. Razmere so bile tako napete, da se je bilo bati odepitve od Rima. Da bi ublažil nevarna trenja in pridobil zase razburjeni maronitski narod, je papež Gregor XIII leta 1584 ustanovil v Rimu Maronitski Zavod, na katerem so se šolali maronitskem obredu begunci iz Libanona in iz katerega je izšla pozneje cela vrsta slovedih maronitskih učenjakov tako n. pr Assemani, Ammira, Gabriel Sionita, Abraham Echelensis in drugi.

Dokončno pa je bil spor ki se je vrtil okrog maronitskega obreda razčiščen šele leta 1736, ko je maronitski narodni koncil pod predsedstvom papeškega delegata Assemanija sprejel določbe tridentinskega cerkvenega zbora, upeljal do tarkfat neznanu škofijsko razdelitev na Libanonu a istočasno zajamčil nedotakljivost maronitskega bogoslužja. Določbe tega narodnega koncila, katere je papež Benedikt XIV leta 1741 potrdil "in forma specifica", predstavljajo še danes temelj maronitskega cerkvenega in delno tudi javnega prava.

Spor med latinskimi in maronitskim obredom pa so spretno izkoristili tudi razni družitski fevdalni knezi, ki so, izkoriščajoč protilatinski stav ljudstva, brez odpora priključili krščanske Maronite k svojim mohamedanskim državicam. Prislavica turška zanikrnost in malomarnost, ki se za Sirijo in Palestino vobče ni brigala, je tvorbo takih malih državic pospesjevala, saj je nadvla da Osmanov v teh krajinah imela samo še nominalni pomen in značaj. Najspretnejši od teh knezov je bil družitski emir Fakr ed Din II eli Maani, ki se je leta 1603 povezal z kurdskim knezom Sanbuladom proti turškemu sultanu a istočasno poklical na pomoč še toskanskega vojvodo Ferdinandina I in španskega kralja.

Fakr ed Din je zasedel že vsa Bekajo in se je pripravljval za odločilni napad na Damask, ko ga je presenetila turška mornarica

in se izkrcala v njegovi kneževini. Fakr ed Din je pobegnil v Livorno, nakar je njegova mati prevzela vlado nad osvojenimi ozemlji in dala oklicati svojega vnuka Alija za kneza zavojevanih krajev. Ko se je Fakr ed Din čez pet let pozneje vrnil iz Italije, je moral sicer priznati svojega sina kot novega kneza, kar ga ni prav nič oviralo v njegovih vojnah proti Turkom, v katerih je skupaj s svojim sinom raztegnil svojo oblast celo do Antiohije. Šele leta 1631 sta oba podlegla turški premoči. Ali je obelžal mrtev na bojnem polju, dočim so očeta ujele in ga leta 1635 obglavili v Carigradu. Poizkus njegovega nekunaka Molhema obnoviti upropaščeno kneževino, se spričo turške čuječnosti izjalovi.

Turške kazenske odprave so vrste svobodoljubnih knezov tako razredile, da so imeli kruti gospodarji posledj mir skozi celih 200 let. Nove neredde izzove šele Albanec Mehmed Ali, ki se je kot turški paša v Egiptu kratkoma proglašil za neodvisnega vladarja. Ker mu je turški sultan za zaslugete v turški službi nekoc obljubil tudi Palestino in Sirijo, je Mehmed Ali spominjajoč se teh obljub leta 1831 vdrl sam v Sirijo, kjer se mu je takoj pridružil svobodoljubni družitski knez Bečir Sebab. Zmagoviti Mehmed Ali, njegov sin Ibrahim in knez Sebab, so v kratkem času pomatli Turke iz vse Sirije, vdrl v južnoturško provinco Kilikijo in se pripravljval na pohod na sam Carigrad. V tem odločilnem trenutku so pristopile Turčiji na pomoč zahodnoevropske veselice in zaustavile zmagoviti pohod Egiptanov in Sircev. V sklenjem premirju se je Turčija sicer odrekla vsemu od Egiptanov osvojenemu ozemlja t.j. Palestini, Siriji in Kilikiji a na tihem čakala na ugoden trenutek, da si ga ponovno osvoji. In Mehmed Ali ji je kmalu dal otipljivo priliko. Prvotno navdušen je prebivalstva v priključenih deželah se je namreč hitro ohladilo, ker je spoznalo, da je le zamenjalo starega izzemalca novim. Neznosni egiptovski davki so izzvali prve vstaje v Hebronu in Naplousu, nakar je reorganizirana turška vojska brez vsake vojne napovedi vdrla v Kilikijo in Sirijo. Kako osvražen je bil egiptovski režim najlepše dokazuje dejstvo, da so zmagovite egiptovske čete, ki so pravzaprav porazile turško vojsko po zmagi v trumah utekle narotško stran. To je bila resnična Prirova zmagata Egiptanov nad Turki.

Preden je premeteni Mehmed Ali utegnil izkoristiti nejasen položaj, so že leta 1840 Anglija, Francija, Nemčija in Avstroogrski podpisale v Londonu medsebojno pogodbo v kateri so se obvezali očuvati integriteto Turčije in v slučaju potrebe, tudi z orožjem ukrotiti uporne Egiptane. Ko se je nato zahodnoevropsko vojno brodogve zasedrilo pred Beirutom, so se postavili Egiptanom po rošu še Maroniti in napravili konec egiptovskih nadvladi nad Sirijo in Libanonom. Mehmed Ali se je formalno odpovedal Siriji šele potem, ko je angleško bojno brodogve pričelo obstrajjevati Aleksandrijo. Toda Sirija sama še vedno ni bila mirna. Nepričakovano so se novim turškim oblastem uprli Druziti in uprizarili pravcat pokolj krščanskega prebivalstva, kar je turško vlado na pritisk Francije prisililo, da je Libanon razdelila v dve samostojni upravni enoti in sicer v krščansko okrožje, kjer so prevladovali Maroniti in mohamedansko, kjer so prevladovali Alaviti in Druziti.

Zahteva zahodnih veselic, da morajo Druziti kristjanom poravnati storjeno škodo izzove novo vstajo Druzitov, katero potlačilo združeni zahodnoevropski oddelki leta 1843 in Druzite kratkoma razorožijo. Po krimski vojni, v kateri sta Anglija in Francija podprle Turčijo proti Rusiji si je Francija v pariškem miru zadržala znatne zaščitne pravice nad kristjani v Turčiji, katere je izkoristila takoj v vsproslu vstaji leta 1860 ko so sfanatizirani Druziti pobili nad 30.000 kristjanov. V tem zverinskem pokolju so izgubili samo Maroniti 777 ljudi, 360

COSULICH BOŽIČNI PAKETI

PROSTI VSAKE CARINE Popolno jamstvo za vse naše pošiljke, ki jih prejemnik dobi v 20 do 25 dneh. Kvaliteta našega blaga je vedno provorazredna.

Table with 2 columns: Paket št. and Price. Packages include coffee, flour, and other goods. Prices range from \$13.50 to \$11.20.

Zahtevajte naše cenike za sestavo paketov po Vaši želji kot tudi naš popolni cenik za standard pakete in hišne potrebščine, za radijske aparate, kolesa, motorna kolesa, hladilnike, šivalne stroje, motorje za čolne, harmonike, zdravila, blago, platno itd.

Cosulich Travel Service

100 KING ST. WEST, TORONTO, ONT., CANADA TELEFON: Empire 6-3877

527 Bloor St. W. Toronto, Ont. LE. 2-4404

NAVECJE SLOVANSKO PODJETJE V TORONTU

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$2,500 Naplačila 5 Sob. Bungalow ena moderna kuhinja. Odlično za eno družino, veliki vrt, ena garaža. Samo ena odprta hipoteka.

COLLEGE — DOVERCOURT

\$5,000 Naplačila, zidana hiša 3 Sob, dvo nadstropna, 2 moderni kuhinji, parno ogrevanje avtomatično na olje, garaža, veliki vrt, samo ena odprta hipoteka za dobo 10 let.

BLOOR — BRUNSWICK

\$6,000 Naplačila, zidana hiša 10 sob, 3 kuhinje, izvrstna za odavanje sob, visoka klet, pod celo hišo in suha. 2 Garaža, vrt lahko izplačevanje hipoteke.

POLEG TEH IMAMO MNOGO DRUGIH HIS V RAZLIČNIH PREDELIH MESTA. ZA OBSIRNEJŠA POJASNIJA TELEFONI RAJTE NAŠEMU SLOVENSKEMU AGENTU.

LE. 2-4404 S. KALUZA

"Baragova Pratika" za navadno leto 1959

je izšla z zelo zanimivo vsebino. Naročite jo čimprej, dokler je v zalogi, da ne ostanete brez nje

STANE 5 POŠTNINO \$1.50

kar je poslati v Money order, čeku, ali gotovini na naslov:

Baragova Pratika 6519 W. 34 St. Berwyn, Ill U.S.A

MARY LINDA BEAUTY SALON 4 Short Street OR. 3488 (Eglinton in Dufferin) Mrs. S. GLAC

vasi, 560 cerkva in 42 samostanov, katere so mohamedanski fanatiki požgali do tal.

so postopali Francozi, ki so uprizarili pravcat lov na družitske kolovodje od katerih so nekaj deset tujci pobili takoj na mestu a 2400 v posebnem kazenskem procesu obsodili na smrt. Teh 2400 obsodencev pa je rešila Anglija s svojo intervencijo, ker se je bala prevečati družitsko vstajo. Posebno ostro

Atletske športne spodnje hlače 372

Vsi aktivni moški res cenijo Watsonove atletske spodnje hlače z vrečico in trisernno trebušno oporo. Elastični pas — ki daje nedosegljivo udobnost mišicam. Mojsterko krejene. Lahke za pranje — likanje nepotrebno. Dolga nošnja. Majice za kombinacijo.

MED SLOVENCI

Toronto

• Vodstvo Javnih knjižnic v Torontu sporoča, da je dobilo naslednja nova slovenska dela, ki si jih morete sposoditi v knjižnicah:

- Kersnik, Janko
Izbrane povesti.
- Voranc, Prežihov, pseud.
Doberdob.
- Voranc, Prežihov, pseud.
Jannica.
- Voranc, Prežihov, pseud.
Požganica.
- Voranc, Prežihov, pseud.
Samorastniki in druge povesti.

THE UNITED WAY

Vabimo vse Slovence in Slovenke na proslavo **40 LETNICE** narodnega praznika **29 OKTOBRA**, dneva

proglasitve slovenske svobode, ki bo v nedeljo **2. Novembra 1958**, ob 7. uri zvečer v slovenski cerkveni dvorani na Manning Ave.

Točen spored bo objavljen naknadno z letaki. Vstop prost — Prostovoljni prispevki za kritje stroškov.

ODBOR S.N.Z.

Chicago

• **Zlata poroka.** V soboto 30. avgusta sta obhajala zlato poroko Leo Mladič in njegova žena Ivana Zlati ženig je na splošno znan med Slovenci v Chicagu. Zaveden Slovenec, prav tako pa tudi zaveden in odločen katoličan. Steber slovenske farsve sv. Stefana od njenega početka vse do danes. Veliko je storil zlati jubilar med Slovenci za katoliške liste, zlasti

za mesečnik Ave Maria. Bil je desna roka že pok. p. Kazimirja Zakrajška. Naše čestitke z željo, da bi jubilarja dočakala še bisarni jubilej!

• **Smrtna kosa.** V Čurilah, župnija Metlika v Beli Krajini je dne 2. avgusta umrla gospa Marija Matkovič v starosti 70 let. V Ameriki zapuščila sina Franca in hčer Terezijo, v domovini pa še dva sina in dve hčeri. Naj ji bo domača zemlja lahka, preostalim žalujočim pa naše sožalje!

LIBANON V OSPREDJU...

(nadaevanje z 2 strani)

likega porasta francoskega vpliva med kristjani v turškem cesarstvu. Iz strahu pred francosko navzvenostjo se mohamedanci sicer niso upirali, pač pa so zato delali kristjanom tošočne težave s tihim pristankom turških oblasti. Nič čudnega, če je ta krivica posledično izseljevanje Maronitov, ki so se v množicah izseljevali na otok Ciper (5.000), v USA (39.000) in Egipt.

V prvi svetovni vojni je bila Palestina in Sirija prizorišče krvavih borb med Angleži in Francozi na eni strani Turki in Nemci na drugi strani. Probujujoči se arabski nacionalizem, proti kateremu so Turki nastopili pravitko okrutno, kot napram krščanstvu je vsaj začasno sklenil premirje z kristjani in se z njimi skupaj obrnil proti Turčiji sami s klicem po arabski neodvisnosti. To so izkoristili Angleži in Francozi, ki so se za turškim hrbtom pogajali z Arabci in jim obljubili osvoboditev izpod turškega jarma. Stevilni arabski knezi so se po tej obljubi pridružili Angležem in Francozom kot aktivni soborci proti osmanskemu zatiralcu. Arabika pomoč je znatno olajšala angleško prodiranje na bližnjem vzhodu in že 8. 12. 1917 zasedejo angleške čete Jeruzalem. Do jeseni leta 1918 so angleško-francoske čete zasedle vse prostrane arabske pokrajine, ki so se še nahajale v turški posesti. Premirje podpisano 30. 10. 1918 v Mudrosu je zapečatilo 300-letno osmansko izžemanje arabskih narodov na bližnjem vzhodu. Svobode željni arabski narodi so se sicer osvobodili turškega jarma, niso pa zdaleka slutili, da bodo v rokah brezvestnih zahodnoevropskih politikov le drobšč, s katerim si bodo zahodni janki poravnali medsebojne račune. Zgovoren primer za to trditve je usoda šerifa Huseina iz rodu Hašemitov, čigar potomec Feisal II. je pred kratkim postal žrtev preokupacije v Iraku.

Ze med boji z Turki so Angleži stopili v stik z različnimi narodi Arabije in jih z lepimi obljubami zvalili na svojo stran. V Hedžasu na ozemlju Meke in Maana je vladal takrat šerif Husein. Njemu obljubi angleški visoki komisar v Egiptu sir Mac Mahon angleško pomoč, če se udeleži vojne na strani Angležev. Husein obljubi sodelovanje pod pogojem, da se po končani vojni ustanovi pod njegovim

vodstvom neodvisna arabska država, ki naj bi segala od Adana na severozahodu do Indijskega oceana in Rdečega morja. Angleži je ostala napram tem zahtevam vedno nejasna, ker se je medtem na tihem že pogajala s svojimi zavezniki, kako bo treba deliti arabsko ozemlje po razpadu Turčije. V te svrhe so izdelali proben delitveni načrt, ki sta ka zamislila Anglež Mark Sykes in Francoz Picot. Ta načrt je predvideval za Palestino mednarodno upravo, Sirija in Libanon postaneta francoska, Irak angleška kolonija, a med Sirijo, Irakom in Palestino ležeče ozemlje naj tvori suvereno t. j. polsvobodno arabsko državo z Angliji naklonjenim knezom na čelu. Tega delitvenega načrta ni omajalo niti dejstvo, da je medtem Huseinov sin Feisal I. zavajal na lastno pest turško pristanišve Akaba in ga predal Angležem.

Ko se je v oktobru 1916 Husein zanašajoč se na angleško pomoč oklical v Mekki za kralja vseh Arabcev, so ga priznali Angleži le za vladarja Hedžasa, a sosedni emir Ibn Saud, ki Huseinove proglasitve za kralja vobče ni priznal, ga kratkoma prežene iz Hedžasa. Husein in njegov najstarejši sin Ali približita v Akabo, katero zavzame. Ibn Saud leta 1926 in proglasi zedinjenje Hedžasa z svojo dedno kneževino. Feisal I., kateri je hitro spregledal angleško zahtevnost pa je sklical že leta 1919 konferenco različnih arabskih knezov, na kateri je odločno zahteval zedinjenje Sirije in Palestine ter proklamacije njene neodvisnosti. Ker so ta navrt podpirali tudi Amerikanci predvsem takratni predsednik Wilson se je nedomoma pojavila Francija, ki se je čutila ogroženo v svojih političnih interesih na bližnjem vzhodu.

Da bi prehitela Ameriko, ki bi utegnila biti ureveč popustljiva napram arabskim zahtevam, je Francija hitro poopisala poseben dogovor z Feisalom I. V tej pogodobi, ki sta jo podpisala 8. 3. 1920 Clemenceau in Feisal I., prizna Francija ustanovitev male neodvisne arabske države med gorovjem Libanon in Antilibanon, z prestolico v Baalbeku, ter bi po slovenskem merilu odgovarjala površini, ki jo zavzema svet med Kamniško Bistrico in Savo na eni, ter Savinjo in Voglajno na drugi strani, počenši od Savinjskih pla-

Obišcite restavracijo

TIROLER HOUSE

na 1115. Bay Str. Toronto. (pod Bloorom) WA. 3-7021

• **Poroka.** Dne 6. septembra sta se v cerkvi sv. Stefana poročila Anka Gaber in Ivan Krivograd. Nevesta je tujica tukajšnje podružnice lige slov. kat. Amerikancev. Mnogo sreče in božjega blagoslova!

Cleveland

• **Slovenski akademiki so zborovali** v dne od 30. avgusta do 1. sept. v Baragovem domu v Clevelandu. Zborovanje, ki ga je organiziral akademik Edi Gobec iz Columbusa in ki je bilo prvo te vrste, je bilo v vsakem pogledu zelo uspešno, saj so se ga udeležili študentje od blizu in daleč v zelo lepem številu. V soboto dopoldne in popoldne so imeli važna in lepa predavanja zvečer so pa priredili v šolski dvorani pri fri Marije Vnebozete lep slovenski kulturni večer. Na to večerno "Studentsko prireditev" je prišlo tudi drugo obinstvo in z zanimanjem sledilo sporedu, ki je obsegal pevške, glasbene in recitacijske točke.

nin do Sotle, je bila res pritikljava tvorba, toda v zgodovini poznamo še manjša svobodna ozemlja kot izhodišča poznejših močnih držav. Dober mesec nato 25. 4. 1920 je konferenca v San Remo priznala Franciji mandatne pravice na celotno Sirijo, nakar je francoska vlada podpisano mandatne pravice nad celetno Sirijo, nakar je francoska vlada podpisano pogočbo z Feisalom prelomila in proglasila svoje mandatne pravice tudi nad Bekajo. Že 14. 7. 1920 preda poveljčoji francoski general Gouraud kralju Feisalu I; ultimativ v katerem zahteva priznanje francoske mandatne uprave, nadzorstvo nad železnicami, upeljavo časne valute in kaznovanje nacionalistov, ki so se uprli francoskim zahtevam. Feisal se je s svojimi malimi oddelki postavil Francozom po robu, kateri so njegove četice pobili in razpršili po tridnevni borbi, a Feisala samega izgnali iz francoskega mandatnega ozemlja.

Francija je svoje mandatno ozemlje razdelila v štiri samostojne upravne enote in sicer: veliki Libanon, samostojno državo Alavitov, Alepo in Damask. Zaradi naraščajočega sovraštva proti Franciji, ki se je izčimilo iz razočaranja, so Francozi poostročili svoje ukrepe, kar je leta 1925 izvalo splošno vstajo mohamedanskega prebivalstva v Siriji in Libanonu, katera se je razvila v zagriženo guerilsko vojno, trajajočo celi dve leti. Francija je sicer z brezobzirno silo posebno v Beka, strla oborožen upor, uvidela pa je, da ne bo mogoče dalje vladati z bajoneti. Že leta 1931 združila francoska vlada obe upravni enotici Alepo in Damask, ki mu priključila še ozemlje Džebel Druz v državo Sirijo, omili leta 1927 upeljavno vojno upravo in omoči po ustanovitvi republike Libanon (22. 5. 1936) Libanonu in Siriji vstop v Zvezo narodov, kot državni članici francoskega imperija. Alavitska državica ostane v teh homatijah nevtralna in neoknjena. Ob izbruhu druge svetovne vojne, ukine Francija ustavo francoskega visokega komisarja, a general Weygand organizira posebno vzhodno vojstvo, ki se pa kmalu postavi na stran Petaina. Rovarjenje italijanskih in nemških vojunov v Siriji se konča z izkrcanjem de Gaulleovih in britanskih oddelkov v Siriji in Libanonu in novi francoski poveljnik gen. Catroux ob-

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM V VSEH NEPREMISLINSKIH, DRUŽINSKIH IN PRAVNIH ZADEVAH NA:

CARL VIPAVEC
SLOVENSKI ODVETNIK
IN NOTAR

278 Bathurst St., Room 4, Toronto, Ont. — Empire 4-4004

V odmoru so si ljudje ogledali razstavo, ki jo je z veliko ljubeznijo in zelo spretno uredil g. Edi Gobec. Razstava nam je nudila lep pregled slov. študentskega predvojnega in povojnega tiska ter ostali zamejski tisk. Posebno pozornost so vzbujali razni listi iz taborišč, kakor tudi Gobčev Akademik in Visokoškolski zbornik. Pa tudi akademičarke so imele svoj del razstave, ki jo je uredila M. Osenar. Po odmoru je sledilo predvanje barvnega zvočnega filma o lepota Slovenije. Večerna študentska prireditev, ki jo je pripravil Edi Gobec, je v celoti zelo lepo uspela, za kar gre zasloga Ediju in vsem nastopajočim. Naslednjega dne pa so se študentje zbrali k zaključnemu zborovanju, na katerem so izvolili odbor in ustanovili svojo organizacijo: Društvo SAVA, tj. Društvo Slovenskih Akademikov v Ameriki. Slovenskim študentom k lepo uspelemu zborovanju čestitamo in novoustanovljenemu društvu želimo mnogo uspeha!

• **Letni občni zbor Zveze slovenskih borcev** je bil dne 30. avgusta v Clevelandu. Po delegatih ali po pismenihopolmočjih so bile na občnem zboru zastopane vse Zvezne podružnice in poročila predsednika in ostalih odborikov so nudila lep pregled izvršenega dela na organizacijskem in socialnem področju (invalidski fond) ter pri Vestniku, ki je glasilo organizacije. Za predsednika je bil pnovno izvoljen France Gram iz Rochestra dočim so bili ostali odborniki izvoljeni iz clevelandskih vrst. Prihodnji občni zbor bo v Torontu.

• **Mnogi člani Kranjske Slovenske Katoliške Jednote** so bili zelo razočarani, ko so zvedeli, da so jih na zadnji konvenciji v Detroitu zastopali delegati, ki so sklenili, da se slovenski del "Amerikanskega Slovenca", glasila KSKJ, umakne v ozadje lista in na njegovo mesto stopi angleški del. Če bodo delegati te slovenske organizacije tudi v bodoče tako "častno" zastopali svoje slovenske člane, potem se ne smemo čuditi, če v bližnji bodočnosti od te slavne slovenske organizacije ne bo ostalo nič več drugega slovenskega, kakor ime in pobiranje mesečnih prispevkov. Tudi letošnja konvencija Slovenske dobrodelne zveze v Clevelandu si je dala žalostno sprečevalo slovenstva s podobnim sklepom, ki je svoj "Glas SDZ" spremenil v "Our Voice".

• **Petnajste obletnice tragedije na Turjali** so se spomnili clevelandski Slovenci 13. septembra s prireditvijo ve Baragovem domu. Pred okusno in pomembno dekoracijo je govoril priča tistih strašnih dni, pisatelj Karel Mauser. Pretresljiv prikaz dogodkov je zaključil s pomenljivo oproko padlih turških borcev. Na komemoraciji je bil predvan tudi dokumentarni film o izkopavanju turških žrtev v Jelendolu. (dalje na 4. strani.)

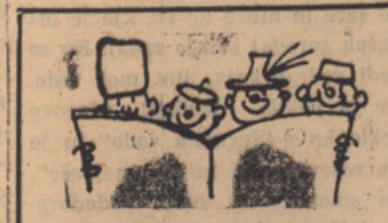
• **Pevski zbor LIRA** bo imel v nedeljo, 16. novembra, v dvorani pri sv. Vidu koncert slovenskih narodnih, umetnih in cekvnenih pesmi. Po koncertu bo zabava s plesom Vljudno vabljeno!

Smrtna kosa

V petek 12. sept. je umrl v lepi starosti 80 let Gregor Gregorich Pokojnik je bil kremeniti veselj in narodni značaj. Dokler je le mogel, je bil vsak dan v cerkvi ne le zjuatraj, tudi zvečer. Lani sta z ženo obhajala zlato poroko. Bil je eden d trdnih stebrov slovenske farsve, vedno vnet za vse dobro. Pokojnik zapuščal užaloščeno sorogro Francec, nekša Lajzeča Gregorič ter Franke Petrih v Chicagu. Naj mu bo ohranjen hvaležen spomin in naj mu sveti večna luč pri Vsemogočem, kateremu je vse dni zvesto služil!

DR. V. KOROŠEC PREDAVA V PARIZU

Profesor pravne fakultete v Ljubljani, dr. Viktor Korošec, je sodeloval na letošnjem zborovanju učenjakov, ki prečujejo staro zgodovino Vzhoda. Zborovanje je bilo v Parizu, kjer so razpravljali o epski pesnitvi o Gilgamešu, vladarju v predzgodovinski dobi Sumercev. Profesor Korošec je predaval o pravu, kakor je razvidno iz te pesnitve.

DRUŠTVA, — ČITATELJI

STE PRIPRAVLJENI NAM POMAGATI

PROSIMO —

- **PODPIRAJTE** Podjetja, ki podpirajo vaš časopis
- **KUPUJTE** izdelke in poslužujte se podjetij, ki oglašujejo v vašem časopisu
- **OB** nakupu določene oglaševane predmeta, povejte prodajalcu, DA STE VIDELE OGLAS V NAŠEM ČASOPISU.
- **S TEM POMAGATE** pri izboljševanju našega lista.
- **POMNITE** — to je VAŠ list, ki se bori, da ostane naš jezik pri življenju — in služiti naši skupnosti v Kanadi.

POMAGAJTE NAM POMAGATI VAM!

"V SLOGI BRATSTVA" VZAJEMNA PODPORNNA ZVEZA "BLED"

Kdor se izmed rojakov-rojakin ni član V.P.Z. Bled, naj vpraša svojega prijatelja, kateri je že član, kaj pomeni biti član do-brega podpornega društva?

Vzajemna Podporna Zveza Bled je edino Slovensko Podporno Društvo v Canadi, katero je last slovenskih priseljencev. V času 25 letnega delovanja je izplačano:

Bolniške podpore \$132.262.00
Posmrtnine \$12.191.75 in ima v blagajni z zadnim marcem 1958 svato \$65,878.74
Sprejema novo članstvo od 18 do 50 let starosti
Za vsa pojasnila se obrnite na glavnega tajnika:
Frank Račič — 91-A, Taylor Ave.
KIRKAND LAKE, ONT., CANADA

Dundas Foto Studio

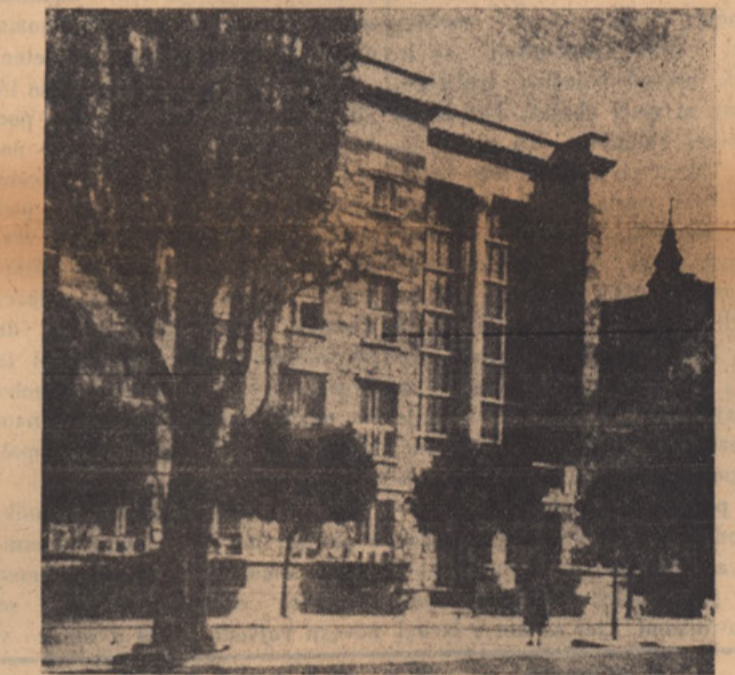
Edina slovenska slikarna v Torontu.
Vam se priporoča za ženitovanjska, družinska in vsa ostala slikanja.

1124 College St. Blizu Dufferina C. SMRDELJ LE. 4-0202

TRAVELWAYS SERVICE

626 Bloor St. W. Toronto Canada Tel LE. 6-3089

- Urejamo sledeče zadeve:
1. Vozne listke
 2. Različne dokumente in preskrbimo prevode
 3. Pomagamo dobiti svojce iz Evrope
 4. Pošiljamo denar in pakete v Jugoslavijo
- Sprejemamo tudi naročila po pošti!

UNIVERZITETNA KNIŽNICA V LJUBLJANI.

NOVA PLOŠČA ZA LETOŠNJI BOŽIČ!!!

Pri SLOVENIA RECORDS, BOX 8184, CHICAGO 80, ILL., USA

je pravkar izšla nova gramofonska plošča, na kateri so sledeče štiri slovenske božične pesmi:

- Potrkanje — Glej, zvezdice bože
Prišla je lepa, sveta noč
Angelčki stopajo skozi nebesa
Kaj se vam zdi, pastirci vi

Izvajajo: Milena Soukal — sopran
Ema Erman — alt
Rev. Vendelin Špendov, OFM — orgle in zvonovi (vsii iz Chicaga).

Ploščo odlikuje: lep spored umetniško dovršeno izvajanje "High Fidelity" zvok kvalitetna izdelava — plošča je nezlomljiva mali format z brzino 45 RPM bogat, večbarvno tiskan album, za katerega je prispeval besediлов pisatelj Karel Mauser

PLOŠČA Z ALBUMOM STANE \$1.50. — (en dolar in pol) kar je poslati v Money ordrn, četu ali gotovini na:

SLOVENIA RECORDS
Box 8184
Chicago 80, Illinois, USA.

VAŽNO!!!

PLOŠČA JE IZDELANA ZA BRZINO (SPEED) 45 RPM Kdor ima dober gramofon z lahko ročico in precizno iglo, bo ob poslušanju plošče rez užival, kajti to je

prva slovenska High-Fidelity plošča malega formata z brzino 45. Nova plošča božičnih pesmi je najlepše darilo za letošnji Božič!

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO!

ZALA MOLI

V odprti, težki knjigi pred menoi prekriva stari tisk-čeprev zbledel in sploščen — v obris lep, kot da ga je narisal folklorist, povezan šopek. Ko so ga tenki, deklinski prsti pripenjali, je med dvema popkoma, katerih eden se je že razpenjal, kakor obrusen, drag rubin, žarel rdeč nagelj. Njegov čimetni vonj je tonil v težkem duhtenju roženkravtovi listov, ki so peneči se cvet obdali z zeleno globino. Drobnost zelenje, ki mu imena ne vem, je v bogatih vplutah—kot stiliziranih valih — zaokroževalo ta vrelce cvetja. Iz roda v rod podedovana umetnost: z rožami izraziti razpoloženje deklinskega srca in duše ter prvobitni čut za lepo, sta vodila spretno roko, ki so ga vezale. Skozi meglico rahlega vonja, ki se izvija iz zdaj suhega cvetja, se rišejo lepi spomini.

V ostrem ovinku se vrže cesta navzdol k Dravi. Bredice je ta klaneč; najgrenkejša pot je imela tu svojo prvo postajo. Kupi nagradnega orožja vstajajo v spominu; odvržena zadnja samozaičita. Prizorišče Judeževga poljuba, postaje, ki je tej sledila, je že ostalo za nami. Vetrinji, polje, ki zori pod vročim soncem in daje plodove, kot da se ni bila nikoli nanj razlila nepopisna beda in stiska. Za nami je ostalo mračno grajsko dvorišče in kot bolečina ostru šiljasta samostanska cerkev, kjer v po davninin dehnem mraku obvladuje ves prostor Mati z mrtvim Sinom v naročju in z mečem skozi srce. Kamorkoli se le ozreš, povsod bolečina, trpljenje, ki mu ni moči ubežati, ker je od večjaki sklenjeno. Tu vidiš danes. Takrat pa so naša srca prosila, trkala, rotila za življenje in niso razumela, da je Sin v naročju Matere mrtve, da meča, ki predi- rra sree, ni moči izdreti. Oči zamegli poslednja slika iz tistih dni: "turo; v megli in sredi og- njev, ki použivajo navlako za odhajajočimi bataljoni, vrvenje nerazločnih postav kakor sene, po polju. Vse kot neresnično, ka- kor podoba že s tam preko. . .

Pod nami se v soncu leskeče Drava. Onstran so Borovlje, navzgor pa se daleč v globino pod Karavankami, kjer se kot v strugi

preko bogatih, mehkih oblik pre- livna težka zelena barva, odpira čudovita dolina — Rož. Ko gibka cesta, ki kakor vijugast trak po- vezuje vasice, zavije vanjo, so mimo vsi žalostni spomini. V vonj domače zemlje se potaplja srce. Morda se ga je vila s planin dotaknila s čarovno paličico, da mu je kot v obljubljeni deželi. Stari blagoslov leži nad krajem, saj srečuješ častitljive znance svetnike. Tu je St Janž, ime s starodavnim prizvokom, z bliž- njega griča te v imenu apostol- skega zbora pozdravlja St. Jacob. Kot da jo je priklicalo razigrano srce, je na pragu mala Rožanka s sladkim obrazom in spet na čelu tropa deklet na nedeljskem spre- hodu. Se tu že ob sami misli iz- polnjujejo želje?

Objema nas topla domačnost kmečke izbe z lesenim stropom in rezljanimi bruni. Družina je zbrana ob gostih. Tu sta skrbna mati in oče izdajajoč brhkega fanta v mladosti ter polkrog deklet, kot rož na gredicah, da oko ne vzdriži njih zvedavih pog- ledov. Težka miza je oltar gostoljubnosti dobrih ljudi. Čudno, tu mleko in hruske in vino ter dišeča zaseka s klobasami in domač kruh, vse drugo na drugo želodec ne škodi. Saj povsod kipi samo zdravje.

Pokrepčanega s spanjem in vonjem kmečkega doma me na pragu punčka pozdravi s, Hvaljen Jezus', ker je zanjo, gospod', ki so ji rekli da je pre- nočel pri njih, pač le duhovnik. In je čisto odveč vsa mamina zadrega, ker je to popolnoma prav: 'Na veke Amen', dekletce.

V svatnjah med Miklovo hišo in Serajnikovino pred cerkvijo pod bregom domači godci režejo po- skočni marš: Po nevesto božvem hramu sveta Uršula pod svojim praščem varuje tav- žen devic, pred oltar- govori ženinu in nevesti najprej slovenje in še nemško na to, da bo razume! tudi ženini, ki je Nemeč, o sveti dolžnosti zvestobe ter modro navrže svatom in nam zija lom še vso nedeljsko popol- dansko pobožnost.

Ej, zna šentjakovski župnik. V obrazu mu je nekaj plemi- škega, kakor da je čisti potomec koroških svobodnjakov, ki so novega vojvoda bili v obraz v

opomin, da bo zaščitnik prave vere. Ko pa sediš z njem v žup- nišči, je skromen, da se ti zdi, da se je samo mimogrede oglašil pri svojih sobratih; eden izmed onih, ki jih je vedno nepretrgana vrsta iz vseh smeri in oddaljeno- sti, tako da mora kuharica imeti vsak čas pripravljeno juho in narezek. Župnišče je kot gosposka pristava: gosposkarska poslopja zapirajo veliko četverkotno dvo- rišče za njim. In tu je vse živo Tu se bo nocoj obnovila zgodba Sent Jakoba izpred davnih dni. Postavljen je velik oder, ki ga omejujejo zavese različnih barv. V scenarii, ki jo ob straneh odra razporejajo, se čuti roka umetni- kova. Met hitečimi delavci v mladem fantu z otroškimi očmi, ki bi se hotele naučiti vsega, ko- maj spoznaš domačega kaplana. Dočim je drugi župnikov pomoč- nik sredi žic, reflektorjev, stikal, faz in varovalk zagledan v svet elektrike in luči da mu iz meh- kega izraza v obrazu razbereš da je to zanj poezija, simfonija- posebne vrste.

Zetrda noč je, ko v Šet Jakovu v drugič zveni Avemarijo. Sentja- kobčani se ne čudijo, ker vedo, da sedaj na Gradišču kmetje zbrani na posvet, kako bi se pri- pravili na grozečo turško nevar- nost, molijo. Župniško dvorišče je polno. Od vsepovsod so se zbrala zvesta slovenska srca, da ob kresu, ki sé v St. Jakobu leto za letom obnavlja, požive v sebi plamen ljubezni do rodu in nje- govih svetinj. Prišli so iz vseh treh koroških dolin; med njimi mladine, da je je veselo oko in srce. Sredi celega tropa fantov je mala Rožanka s sladkim obra- zom. Toliko pač zmoro njena le- pota. Tu so tudi slovenski gostje iz Trsta in drugih dežel, kot da hoče biti prisoten ves raztreseni rod. Na odru se gibljejo v svetlo- bi reflektorjev postavne Rožančev izpred stoletij. Kakor podobe s panjskih končnic so v kratkih, pod koleni zavevanih hlačah, modrih nogavicah, žametnih 'lajbčih' in širokih trdih klobu- kih. Rožanska govornica —nareče — daje njih podobam žlahtno patino.

Za odrom v župnišči je močno zaposlena delavnica. Mojster z bradičo, ki je s poklicno spretno- stjo slikarsko opremil oder, sedaj rožanskim fantom slika obraze. Kakor podobe iz fresk in votivnih slik mu prihajajo izpod rok ob- razi kmetov. Ko slika brke na brke — ker je pač tiste dni bilo vse brkato — se spomnim Trubar- jevega slikarja, ki je na freskah slikal "hrovaške mušace". Pa je potem poleg kmetov še Turkov kot listja in trave in vsem je treba mušac. Vset to delo spremlja slikar z dovpti in ker "ma- stifiks" (malo hudobno rečeno) slabo prijemlje, pove v svojem pretrganem načinu vsakemu, ki mu je namenil prave kocine, naj se ne boji, da bi mu odpadle, ker mu jih bo kar z zaponko pripel pod nos. Tam zraven gore turba- nov in turških oblaci napravljajo osmanskega poveljnika-dol- gina. Pristne turške hlače so to- likšne, da bi vanje spravil lahko pol fare in nihče ne ve, kje je pri hlačah spredaj in kje zadaj. Ko so sredi zadrževanja, jim mož uide, ker jo nekdo iztaknil njegovo steklenko z "žegnano vodo" in jo gre reševati, da ne bo nesreče". Vsi smatrajo za svojo podedova- no dolžnost skrb, da bi predstava čim bolje uspela. Večina od njih so Zalini veterani in ti opominja- jo v vzpodbujajo novice. "Tur- ki" grozijo dekletom predno jih vlečejo na oder, "da jih bodo zares", če ne bodo jokale kot se ujetim in zasužnjanim Rožankam spodobi. Tresoglav in Serajnik drug za drugim opozarjata mla- dega fanta, ki je po ateju podelval vlogi Marka, kako zavisi od nje- ga, da igra zagradi ljudi. Oba mu skušata nakazovati način, da bi se lažje živel. Ob tem mi uide misel nazaj v dramsko šolo in ču- tim: tu je prava ljudska gleda- liška akademija

Na odru pa se razvija zgodba. Govornica, ki izpušče k-je, ali jih v gotovih zvesah mehča v čer- tene goltniško mehča, in se ti teo- retično zdi za oder nemogoča, je v ustih igralcev tako mehka in bo-

zajoča, da zaliva uho kot pesem. Osebe so pristne kakor da igralci živijo svoje življenje. Ko gledam Serajnika n Serajnico, ki sta pre- živela že sedem Mirkov in Zal, se mi zde kreacije naših velikih oderskih oblikovalcev kmečkega človeka (Serajnica me recimo spomni Polonce Juvanove) le po- skusi biti to, kar ta dva sta. Tre soglavu, ki mu je to že 35 pred- stava, je bilo treba samo malo Abrahamovih kocin in bi ga Shakespearjev beneški žid priz- nal za svojega brata. Gledam jih: Mirka, ravnega kot smreka, za- čuda čednega v stari noši fanta, za katerim bi lahko norela dek- leta cele doline, Zala tiho, skrom- no, iskreno in naravno ter v av- bicji, ki so jo vezle sestre, zares zalo, kot mora biti junakinja; po- tem te v pristno staro nošo nap- ravljene kmete in dostojne z do- volj povdarjeno orientalsko noto zrežirane "divje Turke", gledam jih in moram priznati: to je edini primer ljudske umetnosti na tem področju med Slovenci. Pristna gledališka folklor, segajoča v območje resnične umetnosti. To je edino z zemljo zvezano oder- sko-oblikovalno ljudsko izročilo, ki je še ostalo, odkar so prenehali misteriji in duhovne igre.

V svoj čar me uklega in z nev- združno silo priteguje ta preprosta lepota. Slišim starega ljudskega pevca, ki živi v šegavih, pikrih nagajivkah besednikovih. Uho mi polni srce božajoča melodija stare koroške pesmi, polne pre- šerne dovptnosti :

Ko sem jest puobeč š led'g biu, haužvav sem jest dro prou: repo sem gori na vodr djau, svamo pa u hramu spranou. . . Preprosto pa tako naravno iz vedene težke odločitve na odru mi stiskajo srce. Ko je na vrsti Mirko, da zapoje na svatbi svojo pesem in se prevzet tega, kar ima povedati, s pobožno svečanostjo dvigne in kakor beroč proklam- cijo z mehkim a odločnim glasom zapoje: Slovenci smo fantje pri Dravci doma, se mi zdi, da se je dvignil na seji Združenih narodov borec za svoje svete pravice. Zbor mu pritegne in srca nas vseh mu pripeljuje.

Zvezde gore na nebu. Iz dalje se čuje orientalska melodija, ki jo je večni popotnik Vinko posnel bogveje v svetu. Zala ječi v tur- škem haremu. Takrat zaplava v zraku njena pesem. Srce obstane za hip, toliko je bolečine in hre- penjenja v njej. Potem se Zala zruši na kolena. Globoke zveste oči sijejo: Zala moli, moli za re- šitev. Z njeno podobo se v duhu zlije slika klečečih slovenskih romaric na božji poti pri Mariji na Otoku, romaric kakor nekda: doma; izmučenih in utrujenih ženic ožganih obrazov in velikih rut, ki so telesno obnemogle na podnožju visokega oltarja, pa jim drseči molki in pregibajoče se ustnice izdajajo duhovno moč in vztrajnost v zaupljivi, goreči molitvi. Podoba, kot da jo je z vso poštenostjo naslikal — Nemeč Berg. Takrat se dvigne v sruce vraga. Čutim, da se vraščam spet v to nedeljivo slovensko ob- čestvo, da nas Zala vse povezuje.

Vse postaja jasno in vera trdna kot skala. Zdaj vem: tu korenine slovenstva sega do osreča zemlje. Tu je slovenski človek ohranil je-zik in izročila živa in čista. Tu je v zemljo vsajen kamen, na kate- rem sedi slovenski svobodnjak, kot je sedel na Gosposvetnem polju na knežjem kamnu. Z go- dovino in starožitnostmi je ta stara zemlja povezana s skupnim slovenskim občestvom. Zdaj vem, da je eden takih kamnov tudi Vetrinji, ker je bila volja Najviš- jega povezati tudi ta najbolj tra- gični, a obenem najpomembne-jši dogodek naše zgodovine, ko je slovenska zemlja sprejela v se žlahtni zaklad, s krvjo oblití temeljni kamen novega narodovega doma: samostojne Slovenije, s slovensko koroško zemljo in ro- dom, ki prebiva tam. Zala moli, moli, zase: za Koroško, pa moli tudi za vse nas, za rešitev, za svobodo. In Zalina molitev ni za- stonj, v vseh takih obnovitvah ni bila nikoli zastonj. To je izročilo zaupanja in vere. Preden bo- tujka zmaga, nas bo Zalina mo- litve rešila.

Končana je igra. Daleč je ostal gostoljubni St. Jakob in njegova ljudska gledališka tradicija, da- leč postavni Mirko in globoke Za- line oči, daleč Rož in v njem ma- lo dekle s sladkim obrazom, da- leč koroška jezera in Karavanke. V posušenem cvetju je ostal le še rahel vonj, v ušesih pa mi še vedno čisto razločno zvone Davo- rinove besede, polne skoraj nera- zumljivega zaupanja: "Zala pa še živi!"

Dr. Milan Pavlovič

Torontski dnevnik Star ima posebno kolono za novonaseljence.

Uredništvo dnevnika "Star" nas je obvestilo, da je kolona "New Horizons" v Staru, ki jo urejajo Dorothy Lash, na razpolago novonaseljencem in njih prijateljem. Vsak novomaseljence lahko piše pismo, naslovljeno na Dorothy Lash in prosi za navodilo v oseb- nih zadevah, ki se nanašajo na vseljevanje, državljanstvo, zdrav- stveno in dobrodelno službo, vzgo- jo, kanadske navade in podobno. Nekatera pisma, ki obravnavajo probleme, ki utegenejo zanimati tudi druge, bodo objavljena v časopisu (brez imen in brez naslo- va seveda), kdor pa želi odgovor, naj priloži kuverto z znakom in svojim naslovom, Pisma so lahko pisana v tujih jzikih, odgovori bodo pa v angleščini.

"71" SPODNJE PERILO

Lepo, udobno in varno- stno toplo, za svakodnevno uporabo. Se lahko pere. To zimsko perilo je na- rejeno iz naravnega volnenega tkiva. Popolno zadovoljstvo. Cene zmerne. Nenadkriljiva vrednost spodnjega perila. Dobite lahko v obliki majic, spodnjih hlač ali v celem, za može in fante.

Priznani od 1868

71-FO-7

Vesti iz Slovenije

Iz okolice Maribora poročajo, da so oblasti naselile v okolici Maribora okrog 300 srbskih družin na razna državna posestva. Prav tako so bili naseljeni Srbi na posestva takozvanih Volksdaj- čarjev v brežiškem okraju. Zakaj ta korak, ni treba posebej razla- gati. Velesrbstvo posega sedaj s svojo grabežljivo roko tudi po slovenski zemlji, da bodo enkrat lahko rekli: "Kje biva le en Srbin, tam je naša, t.j. srbska zemlja. . ." Kdaj se bodo le Slo- vencem odprle oči? Tudi to je eden od "bratskih zagrljajev". . . Kakor se ni posrečilo ponemčiti Nemcem Slovenskih gor in ostalih delov Slovenije, tako bo, upamo "Šlo po gobe" tudi Srbom!

Manifestacija hrvatske misli

V Clevelandu je bil 30. in 31. avgusta V. Hrvatski Sabor Ujedin- jeni Ameriških Hrvatov ob izred- no velike udeležbi iz vse Amerike, patudi iz Canada. V soboto zvečer. 30. avg. je bilo zasedanje članov Glavnega odbora in delegatov, v nedeljo 31. avg. je bila hrvatski cerki sv. Pavla sv. maša, popol- dne pa glavna svečanost v veliki dvorani hotela Hollander, katero je začel Mgs. Dr. Tomislav Firis. Od tujih gostov so govo- rici zastopnica Kongresa Miss Frances Bolton, župan mesta Lakewood Frank P. Celeste. Brzo- javni pozdrav je poslal tudi senator Ohia John Bricker. Na cerkveni slovesnosti so tudi blagoslovili no- vo zastavo društva Ujedinjenih Hrvatov. V.G. odboru so: med dru- gim: Predsednik Dr. Ibrahim-beg Džinić iz Chicaga, Mrgr. dr. 'Tomislav Firis iz Clevelanda kot podpredsednik, glavni tajnik Tomislav Mesić, pomožni tajnik Rev. dr. Vladimir Vančič ter po- znani ameriški javni delavec, tukaj rojeni Hrvat iz Clevelanda Jerome Brentar.

MED SLOVENCMI

CLEVELAND

Slovenska radijska oddaja, zna- na pod imenom "Pesmi in melodi- je iz lepe Slovenije" praznuje le- tošnjo jesen peto obletnico svoje- ga obstoja in uspešnega delovanja. Za to priliko bo posebna priredi- tev "Pisan večer" združen z ve- selim Martinovanjem". Priredi- telji obetajo vesel in pester spo- red in občinstvo je vabljeno, da z velikim obiskom te prireditve da priznanje petletnemu delovanju slovenske oddaje, ki preko radija dostojno prikazuje slovensko pevsko in glasbeno kulturo roja- kom in tujcem. Prireditve bo na martinovo soboto 8. novembra zvečer v novi šentviški dvorani.

Sezona kulturnih prireditev se pričena. Slovenska . . .dramatska društva kakor tudi pevski zbori se vneto pripravljajo in že v prvih osmih tednih imamo zabeleženih kar osem pomembnejših priredi- tev. Sezone je pričel Slovenski oder, ki je 5. oktobra v Varškovi režiji pripravil "Skapinove zvija- če". Dramatsko društvo Liliija pa bo v Varškovi režiji pripravil "Skapinove zvijače". Dramatsko društvo Liliija pa bo v nedeljo 19. oktobra v Slov. domu na Holmes Ave. v Hauptmanovi režiji zaigrado komedijo "Beneški trojčki". Nedeljo kasneje pa pri- reja pevski zbor Planina svoj je- senski koncert v Slov. domu na Maple Heights. Glasbena Matica bo namesto operne predstave le- tošnjo jesen priredila koncert s spremljavo orkestra. Zbor in or- kester bosta pod taktirko dirigenta Subija izvajala izbran spored slo- venskih narodnih in umetnih pesmi kakor tudi odlomke iz

Smetanove opere "Prodana ne- vesta". Koncert Glasbene Maticе bo v nedeljo 2. novembra popoine v Slov. domu na St. Clairju. Na martinovo soboto, to je 8. novem- bra zvečer bo v veliki šentviški dvorani "Pisan večer" ter veselo "Martinovanje" ob priliki petlet- nice slovenske radijske oddaje, ki jo v Clevelandu in daleč naokoli poslušajo vsako nedeljo ob 9. uri zjutraj na postaji WERE.1300. Pevski zbor Lira pri fari Sv. Vida se vneto pripravila na letošnji kon- cert, ki bo v nedeljo 16. nov. po- poldne v novi dvorani pri Sv. Vidu. Drigent Lire je Martin Koš- nik. V Slov. dom na Waterloo pa vabi svoje prijatelje pevski zbor Sadran, ki prireja 23. novembra svoj jesenski koncert. Istega dne bo v Slov. domu na St. Clairju Slovenski oder zaigral Medvedovo ljudsko igro "Stari in mladi". Vrsto jesenskih prireditev zak-ljučuje dramatsko društvo Liliija z družabnim večerom v nelejo 29. novembra v Slov. domu na Holmes Ave. Če so clevelandski Slovenci res lahko srečni in ponosni, da imajo toliko lepih prireditev, bodo povedali društveni funkcionarji po prireditvah.

Obisk naštetih kulturnih prire- ditev vsem toplotno priporočamo, ker želimo, da bi se kulturno delav- nost mogla ob zadostni podpori občinstva tudi v bodoče uspešno razvijati in krepiti, kajti kulturno delo je steber slovenstva izven domovine!

• Poravnajte naročnino za list v potniški pisarni Bled Travel Service na 6113 St. Clair Ave. Celoletna naročnina za "Slovensko državo" znaša \$3.

BELOKRANJICE

NOVICE

- ZDA so dobile po 20 letih prvo mednarodna kratkovalovno postajo, ki bo oddajala na 17.8 mc iz Belmonta, California. ZDA imajo poleg te samo še eno zaseb- no mednarodno kratkovalovno postajo v Situate, Mass. Vse ostale so državne.
- Varnostno steklo na televi- zijskih aparatih bodo kmalu na- domestile nove žarnice, ki bodo imele dvojno steklo. To bo omogo- čilo svetlejšie slike in bo pre- prečilo včasih moteče refleksje — pa tudi prah se ne bo več nabiral zaščitnim steklom.
- 119 šol in kolegijev upogijev uporablja zaključeno televizijsko oddajo kot del rednega pouka. Število se je podvojilo v zadnjih dveh letih.
- Po cennitvah knjige Televi- sion Factbook je v ZDA v rabi 161 milijonov radijskih aparatov (3.5 na vsako hišo).
- ZDA imajo 538 televizijskih postaj, Kanada 53.
- Moskvi gradije 1.640 čev- ljev visok televizijski stolp.
- Volilci v Chile so pri zadnjih volitvah predsednika v veliki me- ri zapustili komunistično stranko, ki je postala pred kratkim legal- na. Večino je dobil Jorge Ales- sandri Rodriguez, znan protiko- munist.

- Prebivalci Mioraritvya v New Mexico so pripravili svojevrstne "Srango" na cesti. Od polnoči do 4 zjutraj so ustavili vsak avto in šoferju postregli s kavo. Prvo noč so imeli 400 gostov. V teh urah se namreč primeri največ nesreč in to je njihov način, kako znižati število prometnih nesreč.
- Na mednarodni konferenci za atomsko energijo so Sovjeti kazali film o elektrarni na atom- sko energijo, ki bo proizvajala 600.000 kw.
- Komunisti v Rumuniji so poostriili preganjanje Židov.
- Glavni tajnik . . . Zedinjenih narodov je predlagal, naj se vse države odpovedo vsaki zahtevi na luno. Nadzorstvo nad vsmerijem naj dobi skupna mednarodna kontrolna agencija.
- Vreme so obrača v Mehiki. Mehika je izgnila 9 dražavljanov ZDA, ki so bili osumljeni, da so zapleteni v komunistične podvige. Polica je zaprla mnogo domačih komunistov in levičarjev, ki jih sumijo, da so bili zapleteni v raz- nih stvarkah in nemirih.
- Država Maine je letos volila zadnjič preje kot druge države v ZDA. Izvolila je demokratskega senatorja in demokratskega guvernerja.

Mati iz Maribora išče sina Slavka Hameršek, starega 27. let doma iz Hotinje vasi pri Maribo- ru, ki je odšel pred dvema letoma iz Nemčije v Kanado. Ker ne dobi nobene vesti od njega je v velikih skrbih in ga prosi, naj se ji javi. Če ga kdo pozna in ve za njega, naj ga opozori na ta oglas.